

JYVÄSKYLÄN IKÄÄNTYVIEN YLIOPISTOSSA ON KÄYNNISTYNYT 40-VUOTISJUHLAVUOSI - uudellakin vuosikymmenellä tarjotaan sivistyksellistä sisältöä ja uuden oppimisen iloa. Osallistua voi myös verkossa.

Ikääntyvien yliopistotoiminta käynnistyi Suomessa 1985, jolloin Jyväskylän yliopiston gerontologian ja kansanterveystieteen professori Eino Heikkinen kiinnostui Keski-Euroopassa virinneestä toiminnasta, jolla pyrittiin antamaan ikääntyneille mielekäs tapa opiskella ja kerryttää yhteiskunnassa tarvittavia taitoja. Jyväskylän yliopiston ikääntymisestä kiinnostunut tiedeyhteisö sekä Jyväskylän kaupunki vakuutuivat toiminnan terveyttä edistävästä ja yhteiskunnallisesta merkityksestä, ja Jyväskylän kesäyliopisto sai ilon käynnistää Ikääntyvien yliopiston toiminnan.

Tavoitteita oli tuolloin ja on edelleen monia: ikääntyvän ihmisen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kuntoisuuden ylläpito ja kohentaminen, tieteellisen tiedon hankkimisen mahdollisuus, vireyden ja hyvän itsetunnon ylläpito sekä omien vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. Toiminnalla halutaan myös vastata ikääntyvien konkreettisiin oppimistarpeisiin erityisesti tietoyhteiskuntataitojen alueella. Jyväskylän jälkeen toiminta käynnistyi myös Helsingissä sekä muissa yliopistokaupungeissa.

Jyväskylä on säilyttänyt asemansa johtavana ikääntyvien yliopistokaupunkina. Tämä näkyy erityisesti **keskiviikkoisin**, jolloin Jyväskylän yliopiston päärakennukselta välitetään **tutkittuun tietoon perustuvia luentoja** koko maan kansalaisopistojen ja kesäyliopistojen saleihin sekä kotisohville seurattaviksi. Vuonna 2025 Ikääntyvien yliopisto tarjoaa **tietoa ajankohtaisista aiheista**. Kevään aikana kuullaan mm. kirjailija Kaisa Pulakkaa, ikääntyvien ja palvelujen kohtaamista pohtivaa professori Marja Jylhää, lääkitysten yhteisvaikutusten asiantuntijaa ja farmasian tohtori Marko Ahosta, Eeva Kilven elämäkertakirjailija Anna-Riikka Carlsonia ja kirkon asemaa Venäjän sodassa Ukrainaa vastaan valottavaa dosentti Juha Meriläistä. Luontoaiheista mm. luontokatoon ja monimuotoisuuteen pureudutaan Jyväskylän yliopiston asiantuntijoiden Panu Halmeen, Jari Haimin ja Atte Komosen johdolla. Vappuaattona kuullaan vappuervehdykset Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnalta ja yliopiston rehtori Jari Ojalalta. Lukukausi päättyy 7.5.25 lapsiasiavaltuutettu Elina Pekkarisen pohdintaan isovanhemmuudesta. **Luentoja voi seurata Jyväskylän yliopistolla, verkossa ja kansalais- tai kesäyliopistoissa eri puolilla Suomea.**

Kevään kursseilla voi opiskella **kieliä, tähtitiedettä, luovaa kirjoittamista, filosofiaa, kuvataidetta sekä digitaitoja**. Moniin seminaareihin voi osallistua **joko verkkovälitteisesti tai paikan päällä**. **Opintokäynnit** suuntautuvat sekä lähelle että kauas kuten Kuopioon, Riikaan, Amsterdamiin ja Aallon jalanjäljissä Satakuntaan.

Ikääntyvien yliopistossa tiedetään, ettei tietokoneiden ja älylaitteiden käyttö ole aina ongelmaton. Niinpä järjestämme **älylaitteiden ja tietokoneen käyttökoulutuksia** sekä aloittelijoille että edistyneille käyttäjille. Tukea digipulmiin saa myös Kesäyliopiston ja JAMK:n toteuttaman Digibuusti!-hankkeen toteuttamista **digitietoiskuista**, jotka järjestetään Jyväskylän kaupungin kirjastolla. **Digitietoiskut ovat seurattavissa verkossa ja ne myös tallennetaan. Tallenteet ovat katsottavissa kesäkuun loppuun saakka**. Yksilöllistä digitukea tarvitsevat saavat apua Ikääntyvien yliopiston vapaaehtoisilta digineuvojilta, jotka jatkavat maksutonta neuvontaa mm. kirjastoilla tammikuun puolesta välistä alkaen.

Ikääntyvien yliopistoon osallistuminen tuo iloa arkeen. Eräs osallistuja kertoo kokemuksistaan seuraavasti: **”Luennot ovat viikon kohokohta. Voi kaikessa rauhassa seurata kotisohvalta erinomaisia asiantuntijoita. Annan ikäihmisten Nobelin Ikiksen luennoille!”**

Ikääntyvien yliopiston opintotarjonta löytyy verkosta: www.jyu.ikis.fi

Jyväskylän Ikääntyvien yliopisto toivottaa sekä uudet että aiemmin toimintaan osallistuneet lämpimästi tervetulleiksi!

rehtori *Leena Meriläinen*
050 381 2313 leena.s.merilainen@jyu.fi

koulutussihteeri *Jaana Rossi*
044 760 3738 jaana.rossi@jyu.fi

LUENTOSARJAT

Yhteiskunnan muutoksia, kulttuuria, terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitoa sekä ympäristöä käsittelevät luennot järjestetään keskiviikkoisin kello 14.00 Jyväskylän yliopiston päärakennuksen juhlasalissa, C 1. (Poikkeuksina 5.3. ja 7.5. paikkana, Mattilanniemi, Agora-rakennus).

YLEISLUENTOSARJA

22.1. Venäjän 'pyhä sota' Ukrainassa

Kirkkohistorian dosentti Juha Meriläinen

5.2. Energiajärjestelmä Suomessa ja Pohjoismaissa – ajat muuttuvat, tarpeet pysyvät

Ydinvoimatekniikan professori ja Energiatekniikan osaston johtaja Juhani Hyvärinen, LUT-yliopisto

19.2. Kauhee akka! - Mytologisia naisia ja naiseuden kulttuurihistoriaa

Toimittaja, tietokirjailija Kaisa Pulakka

5.3. Kaupunkisuunnittelu ja kaupunkimiljööön kehitys

Kaupunkimaantieteen professori Mari Vaattovaara, HY

Kommenttipuheenvuoro: Case Jyväskylä, arkkitehti Ilkka Halinen

Huom! Paikkana Agora, Martti Ahtisaari -sali, Auditorio 1

19.3. Tekoäly ja tietoturva tänään

Mikko Hyppönen, tutkimusjohtaja, WithSecure Oyj

2.4. Populismi 2020-luvulla Suomessa ja maailmalla

Viestinnän tutkija Yannick Lahti, Bolognan yliopisto

16.4. Rakas Eeva Kilpi – kaikki iät alati läsnä

Kustantaja, kirjailija Anna-Riikka Carlson

30.4. Sivistystä ja Svengiä – Vappu Big Band -tunnelmissa

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan vappupuhe

Jyväskylän yliopiston rehtori Jari Ojalan vappu-tervehdys

Grand Old Big Band tahdittaa tanssihaluisia (soitto-osuutta ei verkkovälitetä)

TERVEYS, HYVINVOINTI JA YMPÄRISTÖ -LUENNOT

29.1. Lihavuus Suomessa – sairaita kansalaisia ja miljardien hintalappu

Professori, aineenvaihdunnan erikoislääkäri Pertti Mustajoki

12.2. Mitä luontokato tarkoittaa ja miten se pysäytetään

Luonnonsuojelubiologian yliopistonlehtori Panu Halme, JYU

26.2. Ikääntymisen ilot ja huolet – miten palvelut vastaavat pitenevän eliniän haasteisiin?

Gerontologian professori Marja Jylhä, TAU

12.3. Elämäkulkku, terveys ja aktiivinen vanheneminen

Gerontologian ja kansanterveyden professori Mikaela von Bonsdorff, JYU

26.3. Monimuotoisuuden monet kasvot: harmillisia ja kiusallisia ötököitä

Dosentit Jari Haimi ja Atte Komonen, JYU

9.4. Muistin ja aivoterveiden tukeminen ikääntyessä

Geriatrian dosentti Hanna-Maria Roitto, HY, HUS, THL

23.4. Mitä minun tulee tietää omasta lääkityksestäni?

Farmasian tohtori Jouni Ahonen, Pohjois-Savon hyvinvointialueen apteekkari, LHKA-erityispätevyys

7.5. Isovanhemmuus ja lapsen oikeudet – Lapsiasiavaltuutetun näkökulma.

Lapsiasiavaltuutettu Elina Pekkarinen

Perhosensiiveniskuin kohti kevättä

Valokuvaaja Jussi Murtosaari

Musiikkia: Ikääntyvien yliopiston kuoro, johtajana musiikkipedagogi Yufei Liu

Huom! Paikkana Agora, Martti Ahtisaari -sali, Auditorio 1